

**Ludové
piesne**

Pieseň

**Pracovné
piesne**

**Zarad'
pieseň –
texty piesní**

**Literárne
termíny**

100

100

100

100

100

200

200

200

200

200

300

300

300

300

300

400

400

400

400

400

500

500

500

500

500

Čo je to pieseň?

Báseň určená na spievanie.

Piesne, ktorých autorov nepoznáme a zachovali sa ústnym podaním, nazývame ...

... ľudové piesne.

Povedz meno
najznámejšieho
zberateľa slovenských
ľudových piesní (18. -
19. storočie).

Ján Kollár

**Ako delíme ľudové
piesne podľa obsahu?
(Vymenuj aspoň 6
druhov.)**

Napr. pracovné, vojenské a
regrútske, zbojnícke,
ľúbostné, uspávanky,
žartovné, obradové, koledy.

Ako nazývame piesne, ktoré vytvorili hudobní skladatelia, ale svojím obsahom a melódiou sú blízke ľudovým piesňam?

Zl'udovené piesne.

Pieseň, ktorá sa spieva
vo vianočnom období, sa
nazýva ... .

koleda

Piesne, v ktorých úlohou je
poslucháča pobaviť a
obsahujú humor a vtip,
nazývame ...

řartovně

Povedz, ako sa volajú piesne,
ktoré spievali o násilnom
odvážaní do armády (1), a
piesne, ktoré zobrazujú život v
kasárňach (2).

- 1) regrútske
- 2) vojenské

Vymenuj aspoň 3 druhy
pracovných piesní.

Banické, pastierske, valašské,
bačovské, drevorubačské,
trávnice, ...

Ako sa nazývajú piesne, ktoré sa spájali s narodením človeka, príchodom jari (napr. pálenie Moreny, Fašiangy), svadbou, smrťou, ... ?

obradové

**Kedy sa spievali pracovné
piesne?**

Spievali sa pri rôznych
prácach - pri kosení trávy,
zberaní sena, pri rúbaní
dreva, pasení oviec a kráv
(príp. husí), v baní, ...

**Ako sa volá nasledujúca
pieseň a aký druh
pracovnej piesne to je?**

Po valasky od zeme
- Pastierska pieseň

Ako sa volá nasledujúca
pieseň a aký druh
pracovnej piesne to je?

Ej, slniečko horúce
- trávnicie

Ako sa volá nasledujúca
pieseň a aký druh
pracovnej piesne to je?

Vstávaj Jano hore
- Banícka pieseň

**Ako sa volá nasledujúca
pieseň a aký druh
pracovnej piesne to je?**

Spievanky, spievanky - trávnic

Tichá noc, svätá noc!
Anjeli zleteli,
najprv pastierom podali zvest',
ktorá svetom dnes dáva sa niest':
Kristus, Spasiteľ je tu,
Tešiteľ sveta je tu!

Pieseň *Tichá noc* svojim obsahom patrí .....

... ku koledám.

Spi dieťaťatko, zavri očká,
čaká t'a už postieľočka.
Spinká bábika, spinká dráčik,
spinká kvietok, spinká vtáčik.
Aj slniečko o tom sní,
že už dávno sladko spí.

Táto pieseň svojím obsahom patrí k ...

... uspávankám.

Ked' mi prišla karta narukovat',
dal som si muziku došikovat',
[: páni muzikanti, zahrajte mi čardáš,
prvého októbra rukovat' mám. :]
A oni mi pekne začali hrat',
mne začali z oči slzy padat',
[:za mnou nezaplače otec ani matka,
ale budú plakat' tri dievčatká. :]

Táto pieseň patrí k .....

... regrútskym.

Červené jablčko v oblôčku mám,
koho rada vidím, tomu ho dám.
Ja teba, môj milý, veľmi milujem,
ja ti to jablčko z lásky darujem.

K akým piesňam patrí pieseň *Červené jablčko v oblôčku mám*?

- A) Žartovným
- B) Lúboštným
- C) Obradovým
- D) Uspávankám

B) L'úboštným

Červená kachľ'a biela pec
nevedela milá chleba piecť
iba jednu kuru upiekla
aj tá jej z pece utiekla

Dohonila kuru na moste,
vyprášila ju tam po chvoste.
Prečo si sa kura nepiekla,
prečo si mi z pece utiekla?

Pieseň *Červená kachľ'a biela pec* je podľa

obsahu: A) Vojenská   C) Žartovná

B) L'úbostná   D) Obradová

C) Źartovná

**Jeden riadok v básni
alebo v piesni
nazývame ...**

... verš.

Zvuková zhoda slabík
na konci veršov sa
nazýva ...

... rým.

Spojenie viacerých
veršov do jedného
celku nazývame...

... strofa.

**Básnický prostriedok,
v ktorom sa prenášajú
vlastnosti živej
bytosti na neživý jav,
sa nazýva...**

... personifikácia.

Pravidelné striedanie
prízvučných a
neprízvučných slabík sa
nazýva ...

... rytmus.

